

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'deki su kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak, küresel ölçekte etkili olan Su Kıtlığı Krizi ile ilgili olası riskleri tespit ederek mücadele yollarını belirlemek, ülke genelinde israfın ve yanlış kullanımın önüne geçecek gerekli sistemsel ve yasal altyapı çalışmalarını oluşturmak amaçlarıyla Anayasa'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 19.12.2025

Levent UYSAL
MHP Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Su krizi; dünya genelinde artan nüfus, iklim değişikliği ve suyun yanlış kullanımı nedenleriyle tatlı su kaynaklarının gerekli talebi karşılayamaz hale gelmesi, su kalitesinin düşmesi ve erişimin kısıtlanmasıdır. Bu durum; şiddetli kuraklık, hastalıklar, ekonomik kayıplar ve hatta su savaşlarına yol açma potansiyeli taşıyan küresel bir sorun haline gelmiş olup, özellikle savunmasız bölgelerdeki milyonlarca insanı ve özellikle çocukları olumsuz etkilemektedir.

2025 yılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan raporlarına göre 1 Ekim 2024 - 30 Eylül 2025 arası dönemdeki yağışlar, son 52 yılın en düşük seviyesine indi ve ülkemizin ciddi kuraklıkla karşı karşıya olduğunu gösterdi. Bu dönemde Türkiye'de metrekaresine düşen yağış miktarı uzun yıllar ortalamasının yüzde 26, bir önceki yıla göre ise yüzde 29 altında gerçekleşti. Özellikle Güneydoğu Anadolu'da yağışlar yüzde 60 azalırken, Mardin'e Eylül ayında hiç yağış düşmedi.

2025 su yılı yağışları; Bilecik, Çorum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Kırşehir, Kilis, Mardin, Nevşehir, Şanlıurfa, Van, Batman, Edirne, Tekirdağ, Siirt, Şırnak ve Çanakkale'de 65, Kırıkkale'de 64, Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Bursa, Kahramanmaraş, Karaman, Osmaniye'de 52, Aksaray, Konya, Niğde'de 51, Hakkari 50, Yalova'da son 40 yılın en düşük seviyesinde tespit edildi.

Eylül ayının ortalama sıcaklığı 21,7 derece olarak kayıtlara geçti. Sıcaklık, 1991-2020 normallerine göre Eylül ayı ortalamasının 0,8 derece üzerinde gerçekleşti. 2025 yılı Eylül ayı, son 55 yılın en sıcak 11'inci eylül ayı olarak kayıtlara geçmiştir.

Birleşmiş Milletler desteğiyle hazırlanan bir raporda da son iki yılda tarihin en ciddi kuraklıklarından birkaçının gerçekleştiği ifade edilmiştir. Akdeniz Bölgesi için özel bir bölüm ayrılan raporda Türkiye'nin 2030 yılında ciddi bir kuraklıkla karşı karşıya kalabileceği uyarısı yapılmıştır. Rapora göre Akdeniz bölgede ortalama hava sıcaklıklarının 2050 yılında 2-3 derece, 2100 yılında ise 3-5 derece arasında artmasının beklendiği dile getirilerek, her 2 derecelik sıcaklık artışının bölgedeki suya erişimi yüzde 15'e kadar varan oranda azaltacağı vurgulanmıştır.

Raporda, 2022 yılındaki aşırı kurak geçen mevsimlerin ardından Türkiye'de 2023 yılında ciddi bir kuraklık görüldüğünü, bunun etkilerinin de özellikle tarım alanında hâlâ devam ettiği belirtiliyor. Şunu özellikle belirtmek gerekiyor ki; su kaynaklarımızın yüzde 75'i tarım sektöründe kullanılıyor. Ama; kontrolsüz sulama yöntemleri nedeniyle suyun yaklaşık yüzde 75'i bitkiye ulaşmadan toprağa sızıyor. Benzer durum şehir şebekelerinde de geçerlidir. Şebekeye verilen suyun yarısı yolda kaybolmaktadır. Örneğin Mersin'de kayıp-kaçak oranı yüzde 45 düzeyindedir.

Bu kapsamda kayıp – kaçakta ulusal seferberlik ilan edilmesi, tarımda damla sulama yöntemleri için teşvik verilmesi, sanayide ve kentsel kullanımda suyun geri dönüşümünün özendirilmesi, ruhsatsız kuyu açılmasına ve kullanılmasına izin verilmemesi ve özellikle de kritik bölgeler için acil su eylem planlarını hayata geçirilmesi son derece büyük önem arz etmektedir.

Su krizinin önemli bir boyutu da iklim göçü konusudur. Hayatımızın vazgeçilmezi olan suyun kıtlasıyla ülkeler arasında iklim göçleri başlayacaktır. Yapılan araştırmalar; kuraklığın yalnızca Türkiye'de değil, dünyanın pek çok kırılgan bölgesinde büyük bir göç baskısı oluşturacağını ortaya koyuyor. Özellikle Güney Asya ve Orta Doğu'daki su kıtlığı, milyonlarca kişiyi yerinden edebilecektir. Suyla erişemeyen insanlar göç etmek zorunda kalacak ve bu göç noktalarından birisi de Ülkemiz olacaktır. Bu süreçte nasıl bir politika izleyeceğimiz konusu da çok önemlidir.

Tüm bu gerekçeler doğrultusunda suyun; vatan, varlık, güzellik, gelecek ve bereket olduğu dikkate alınarak su ile ilgili yönetim, politika ve çözüm önerilerinin ortak akıl ile değerlendirilmesini sağlamak üzere bir Araştırma Komisyonu kurulması özelde Ülkemiz genelde de Bölgemiz için faydalı olacaktır.

	Adı - Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1	MERHAT Fındıçlı	MALİYA	
2	Ertuğrul Gazi KONAL	GİRESUN	
3	KAMRAN KASLI	AKSARAY	
4	Musa Kıcak	Gümüşhane	
5	İbrahim Özgür	Sanlıurfa	
6	Ayşe Öibal İnce	ADANA	
7	Ömer Ömeroglu	1'ZUMR	
8	Mustafa Kızıltu	Konya	
9	Feriz Zihnioglu	Bursa	
10	Naci Sarıbaş	Ordu	
11	Ahmet Özürek	SİVAS	
12	Mustafa Zeki Ertuğ	KAYIERİ	
13	Yasar Uoğru	ANKARA S.B.	
14	Vahit KAYRIÇI	FORUM	
15	Kamil Aydın	ERZURUM	
16	Emir İKİNER	ELAZIĞ	
17	Muharrem UARU	ADANA	
18	Sevmet Atay	Gaziantep	
19	Zehra Karakoç	Kahramanmaraş	
20	Halil ÖZSÖK	KIRSEKİ	